

Advokateksamen 26. januar 2022

OPGAVE 1 (overordnet vægtning 15 %)

Sæt kryds ved de korrekte svar/udsagn. Der kan være *et eller flere korrekte* svar/udsagn for hvert spørgsmål. Besvarelsen af spørgsmålet skal være helt korrekt, for at tælle med som rigtig besvarelse. F.eks. tæller et ud af to krævede krydser som forkert besvarelse.

1) Hvem er omfattet af reglerne om tavshedspligt i et advokatfirma?	
a) Advokater, som er indehavere af firmaet.	
b) Ansatte advokater.	
c) Advokatfuldmægtige.	
d) Sekretærer.	
e) Andre ansatte i advokatvirksomheden.	

2) Advokat Leif har på vegne af et selskab stævnet et revisionsfirma repræsenteret af advokat Kenneth. Leif og Kenneth indtræder 1.1.2022 som partnere i samme selskab. Hvilken betydning får dette for repræsentationen i sagen?	
a) Begge advokater skal udtræde.	
b) Den advokat, der har påtaget sig sagen sidst, skal udtræde.	
c) Den advokat, der har påtaget sig sagen først, skal udtræde.	
d) Såfremt klienterne samtykker, kan advokaterne undlade at udtræde.	

3) Advokat Benny opdager i en sag en oprindelig interessekonflikt, der skyldes advokatens egne forhold. Hvilken betydning har dette for advokatens repræsentation i sagen?	
a) Advokaten skal udtræde af sagen.	
b) Advokaten kan afregne den del af assistancen, der vedrører tiden frem til udtræden.	
c) Advokaten kan kræve honorar for sit arbejde frem til udtræden, bortset fra den del af arbejdet, der skal gentages af en ny advokat.	
d) Advokaten kan under ingen omstændigheder opkræve honorar for sit arbejde.	

4) Hvilke(n) af følgende oplysninger skal fremgå af en opdrags- og prisoplysning fra en advokat til en forbruger?	
a) Beløb inklusive moms.	
b) Hvilke(n) advokat(er), der varetager sagen.	
c) Beskrivelse af de vigtigste elementer i bistanden.	
d) Klagevejledning.	
e) Tidspunkt(er) for afregning.	

5) Hvilke(t) af følgende udsagn om Advokatnævnets sammensætning er korrekt(e)?	
a) Advokatnævnet består af en afdeling med 21 medlemmer.	
b) Advokatnævnet består af 3 afdelinger, der hver består af 7 medlemmer.	
c) Alle medlemmer af Advokatnævnet er dommere eller advokater.	
d) Der er i Advokatnævnet 9 medlemmer, som er udpeget af justitsministeren.	
e) Der er i Advokatnævnet 9 medlemmer, som er valgt af advokatkredsene.	
f) Advokatnævnets formandskab består af 3 personer.	

6) Hvilke(n) mulighed(er) har en indklaget advokat, der er uenig i udfaldet af sin sag i Advokatnævnet?	
a) Advokaten kan indgive klage over Advokatnævnet til Justitsministeriet.	
b) I en salærsag kan advokaten anlægge retssag mod klienten vedrørende salærkravet.	
c) I en adfærdssag kan advokaten indbringe kendelsen for retten.	

7) Hvem kan eje andele af et advokatselskab?	
a) Alle advokater, der er beskæftiget i advokatselskabet.	
b) Ikke-advokater, der arbejder i advokatselskabet og består partnerprøven, må eje en ubegrænset andel.	
c) Ikke-advokater, der arbejder i advokatselskabet og består partnerprøven, må eje mindre end 10 %.	
d) En kapitalfond.	

8) Hvilke af følgende kendelser fra Advokatnævnet offentliggøres med den indklagede advokats navn?	
a) Alle kendelser, hvor advokaten får en sanktion.	
b) Alle frifindende kendelser.	
c) Alle kendelser, hvor advokaten fratages retten til at drive advokatvirksomhed.	
d) Alle kendelser, hvor advokaten pålægges en bøde på 40.000 kr. eller mere, uanset om kendelsen indbringes for domstolene.	

9) Formålet/formålene med en Logos-appel er	
a) At få tilhørerne til at leve sig ind emnet.	
b) At præsentere sagens data og faktum.	
c) At opbygge talerens troværdighed.	

10) Dispositio er den forarbejdningsfase, der beskriver:	
a) Hvordan man laver research på det indhold, man skal tale om.	
b) Hvordan man strukturerer det indhold, man skal tale om.	
c) Hvordan man øver sin fremtræden.	

11) Den retoriske påstand kan også defineres som:	
a) De værdier og normer, der får argumentet til at give mening.	
b) Det synspunkt, som taleren søger tilslutning til.	
c) Et argument, der ikke giver mening.	

12) Hvilke(t) af disse begreber er ikke en del af de fem forarbejdningsfaser?	
a) Inventio	
b) Ethos	
c) Elocutio	
d) Skriftlighed	
e) Actio	

13) Varslet er det sted i talen, hvor taleren:	
a) Taler højt for at gøre modtageren opmærksom på det vigtige.	
b) Holder pause for at give pointen mere vægt.	
c) Slår talens tema an.	

14) Man anvender Skriftlighed og Mundtlighed til at analysere:	
a) En tales sprog.	
b) En tales struktur.	
c) En tales fremførelse.	

15) Et godt talemanuskript er typisk karakteriseret ved brug af:	
a) Gentagelser.	
b) Billedsprog.	
c) Indskudte sætninger.	
d) Kontraster.	

Advokateksamen 26. januar 2022

OPGAVE 1 (overordnet vægtning 15 %)

Sæt kryds ved de korrekte svar/udsagn. Der kan være *et eller flere korrekte* svar/udsagn for hvert spørgsmål. Besvarelsen af spørgsmålet skal være helt korrekt, for at tælle med som rigtig besvarelse. F.eks. tæller et ud af to krævede krydser som forkert besvarelse.

OPGAVE 2 (vægtning 45 %)

Advokat Jenny Joel var partner i Advokatfirmaet Jansen. Advokatfirmaet Jansen havde i en længere årrække bistået investeringsselskabet Fælleskurs i forbindelse med compliance-spørgsmål og rådgivning om ansættelsesretlige forhold.

Jenny Joel, der arbejder med rådgivning om investeringssager, havde i en periode forsøgt at markedsføre sig over for Fælleskurs med det formål at levere rådgivning og ydelser vedrørende investeringssager til Fælleskurs.

Dette lykkedes for Jenny Joel i september 2021, hvor Jenny Joel under et møde landede en aftale med Fælleskurs om at rådgive dem i forbindelse med investering i diverse finansielle instrumenter foretaget gennem K/S Finans. Fælleskurs' direktør Ole Opthjur bekræftede aftalen pr. mail og skrev, at han "så frem til samarbejdet, som han forudsatte ville følge de sædvanlige betingelser og gode service, som han kendte Advokatfirmaet Jansen for?" Jenny Joel kastede sig straks over opgaven, og fandt ikke anledning til at besvare mailen.

Fælleskurs tegnede en stor del af kapitalen i K/S Finans. K/S Finans var en selvstændig juridisk enhed, der blev repræsenteret af Advokatfirmaet Olsen. K/S Finans havde som investorer (kommanditaktionærer) udover Fælleskurs en række andre forskellige investeringsselskaber.

Ultimo oktober 2021 var målet for investering opnået af K/S Finans, der herefter via Advokatfirmaet Olsen offentliggjorde, at der nu var fuldttegnet med den finansiering/det kapitalindskud, der skulle foretages i K/S Finans.

I november 2021 henvendte investeringsforeningen Ekspertpenge sig til Advokatfirmaet Olsen med forespørgsel om muligheden for at foretage et indskud i K/S Finans. Eftersom K/S'et var fuldttegnet, var dette ikke umiddelbart muligt, og et indskud gennem en forøgelse af kapitalen ville kræve samtykke fra samtlige øvrige investorer. Dette anså Advokatfirmaet Olsen og K/S Finans ikke for realistisk.

Ekspertpenge kontaktede herefter den største indskyder, Fælleskurs, og parterne var begge interesserede i, at Ekspertpenge skulle købe en del af Fælleskurs' ejerandele i K/S Finans. Fælleskurs bad Jenny Joel om at gå videre med sagen og opnå den bedst mulige pris for halvdelen af deres investering i K/S Finans.

Ekspertpenge havde i en længere periode haft advokat Connie Cedergren fast tilknyttet som rådgiver i forbindelse med investeringssager. Ekspertpenge bad derfor Connie Cedergren bistå dem ved købet af ejerandelene i K/S Finans fra Fælleskurs. Connie Cedergren er ligesom Jenny Joel partner i Advokatfirmaet Jansen.

Advokateksamen 26. januar 2022

Connie Cedergren blev straks opmærksom på, at i Advokatfirmaet Jansen tidligere havde bistået Fælleskurs. Hun tog kontakt til Jenny Joel om sagen, og de besluttede at forelægge problemstillingen om en mulig interessekonflikt for Advokatfirmaet Jansens ledelse.

1. Har Jenny Joel ved repræsentation af Fælleskurs i forbindelse med den initiale investering i K/S Finans befundet sig i en interessekonflikt? (Svaret skal begrundes, vægtning 5 %)
2. Vil det være i overensstemmelse med reglerne om god advokatskik, at Jenny Joel repræsenterer Fælleskurs i forbindelse med salget af en ejerandel af K/S Finans til Ekspertpenge? Og hvad vil i givet fald være vilkårene herfor? (Svaret skal begrundes, vægtning 30 %)
3. Vil det være i overensstemmelse med reglerne om god advokatskik, at Connie Cedergren repræsenterer Ekspertpenge i forbindelse med købet af en del af en ejerandel i K/S Finans fra Fælleskurs? Og hvad vil i givet fald være vilkårene herfor? (Svaret skal begrundes, vægtning 30%)

Ultimo december 2021 blev Jenny Joel opmærksom på, at hverken hun selv eller bogholderiet havde sørget for at få faktureret bistanden til Fælleskurs vedrørende investeringen i K/S Finans.

Da Jenny Joel havde meget travlt op til årsskiftet og bogholderiet pressede på for at få de debitérbare timer faktureret i 2021 – og da Jenny Joel ikke umiddelbart kunne finde frem til noget nærmere om salærberegningen – bad hun bogholderiet sende en faktura ”For bistand vedr. K/S Finans” på de 55 registrerede debitérbare timer til hendes standardsats på 4.500 kr. ekskl. moms, dvs. i alt 247.500 kr. ekskl. moms.

Ole Opthjur sendte den 30. december 2021 en noget oprevet mail tilbage, hvor han bl.a. anførte, at der mellem Advokatfirmaet Jansen og Fælleskurs forelå en aftale om maksimal timepris på 3.000 kr. ekskl. moms. Ole Opthjur afsluttede med at meddele, at han som direktør og tegningsberettiget for Fælleskurs ville klage over Jenny Joel til Advokatnævnet ”i videst muligt omfang!”.

4. Hvilke klagepunkter kan det overvejes at rejse under en sag ved Advokatnævnet, og kan Fælleskurs forventes at få medhold? (Svaret skal begrundes, vægtning 35 %)

OPGAVE 3 (vægtning 40 %)

Som bilag 1 til opgaven er vedlagt et uddrag af en procedure, som blev holdt i forbindelse med en sag i Afskedigelsesnævnet.

A blev ansat i virksomheden X som assistanceredder i 2008, og han blev i 2012 uddannet ambulanceredder. Den 18. december 2018 blev han bortvist. Bortvisningen var begrundet i, at han under en julefrokost den 11. december 2018 med sin mobiltelefon havde filmet nogle kollegaer, der i en ambulance simulerede en akut sygdomstilstand, og efterfølgende delte han videoen på mediet Snapchat. Sagen angik, om virksomhedens bortvisning af A var berettiget. I proceduren refererer advokaten til, at yderligere to reddere har fået en advarsel, men denne advokat repræsenterer kun medarbejderen A.

Advokateksamen 26. januar 2022

1. Linje 3-21 udgør procedurens indledning. Forklar kort (max. 3-5 linjer), hvilken funktion indledningen bør tjene, jf. den klassiske retssagsdisposition. Vurdér herefter, hvor godt indledningen opfylder den funktion og inddrag henvisning til konkrete linjenumre. (Svaret skal begrundes, vægtning 20 %)
2. Linje 68-81 udgør procedurens afslutning. Forklar kort (max. 3-5 linjer), hvilken funktion afslutningen bør tjene, jf. den klassiske retssagsdisposition. Vurdér herefter, hvor godt afslutningen opfylder den funktion og inddrag henvisning til konkrete linjenumre. (Svaret skal begrundes, vægtning 20 %)
3. I afsnittet linje 35-66 anvender advokaten alle tre appelformer. Beskriv hvilken appelform, der kommer til udtryk i følgende tre underafsnit: 1) linje 35-39 – 2) linje 47-53 – 3) linje 59-66 og inddrag konkrete sætninger og ord fra teksten. (Svaret skal begrundes, vægtning 30 %)
4. I afsnittet linje 23-33 fremfører advokaten to synspunkter. Det ene handler om, hvorfor virksomheden X valgte at bortvise A. Det andet handler om, hvordan virksomheden X burde have håndteret sagen. Sæt begge argumenter op i Toulmins grundmodel. (Vægtning 30 %)

1 **Uddrag fra advokatens procedure – bearbejdet og anonymiseret.**

2

3 Høje afskedigelsesnævn – jeg skal fastholde de påstande, der er nedlagt i klageskriftet.

4 Sagen handler om en otte sekunders video, optaget under en julefrokost, efterfølgende delt til en
5 privat kreds af 28 kollegaer og straks slettet igen sammen aften, da alvoren af indholdet af
6 optagelsen går op for A.

7 Jeg vil indlede med at sige, at jeg godt forstår, at indklagede har behov for at markere en grænse.
8 Jeg kan også godt forstå, at det der sker på de mange videoer, der florerer, stiller virksomheden X i
9 et dårligt lys.

10 Det, jeg ikke kan forstå, det er, at indklagede bortviser A, der filmer, hvad der ser ud til at være en
11 skør leg til en julefrokost, og uden forsæt til at skade nogen lægger den otte sekunders frekvens i en
12 lukket gruppe på et medie, hvor filmen i øvrigt slettes, så snart den er blevet set af kollegaerne i
13 gruppen og helt slettes af A efter kort tid.

14 Sagen handler om, hvorvidt dette forløb og omstændighederne omkring forløbet er et udtryk for

15 - bevidst illoyalitet

16 - et bevidst brud på tavshedspligten

17 - og bevidst videregivelse af fortrolige oplysninger, som min modpart gør gældende,

18 og om det udgør så grov en misligholdelse af ansættelsesforholdet, at indklagede kan bortvise A.

19 Herunder om hændelsesforløbet kan danne grundlag for en saglig opsigelse.

20 Det, mener jeg ikke, er tilfældet. A har ikke handlet med forsæt til at skade indklagede, han har ikke
21 handlet bevidst illoyalt, lækket fortrolige oplysninger eller brudt sin tavshedspligt.

22 [...]

23 Vi har hørt forklaret, at deltagerne meget hurtigt blev fulde.

24 Det kan derfor undre, at man i virksomheden X overhovedet tillader at lade en ambulance i tjeneste
25 køre forbi julefrokosten. Og det, jeg særligt undres over, er, at de to reddere B og C i tjeneste
26 efterlader ambulancen ulåst og uden opsyn.

27 Disse to reddere har fået en advarsel for deres medvirken i forløbet, og det mener jeg også
28 virksomheden X skulle have givet til A.

29 Men på grund af en otte sekunder lang video valgte indklagede i stedet at ofre A. Fordi der skulle
30 sendes et signal til de øvrige ansatte om, at det, der skete den aften, var uacceptabelt, og at A var,
31 uanset hans forklaring dengang, medskyldig.

32 Jeg håber med bevisførelsen i dag, at der lyttes til A's forklaring, og at de otte sekunder forstås i
33 den sammenhæng, hvori de blev optaget.

34 [...]

35 Hvis A havde vidst, hvad der foregik i ambulancen – hvad ville A have gjort – han ville have
36 stoppet det – straks – og han ville ikke have lagt videoen op!

37 A's fejl i bagklogskabens lys er, at han optager, hvad, han tror, er en uskyldig video, en
38 fuldemandsleg, og viser den til sine kollegaer, uvidende om, hvad der rent faktisk foregik, og med
39 en enorm stor konsekvens til følge.

40 A's optagelse og videregivelse har ikke været bevidst eller forsætlig. Han har ikke haft et ønske om
41 at skade sin arbejdsgiver.

42 A har ikke groft misligholdt sit ansættelsesforhold. A har begået en fejl. Ligesom vidnerne,
43 redderne B og C begik en stor fejl den aften ved at efterlade ambulancen ulåst og uden opsyn. De
44 fik en advarsel – A fik en bortvisning.

45 Var de to reddere ikke kørt forbi de fulde kollegaer og efterladt ambulancen, så havde vi ikke siddet
46 her i dag.

47 En bortvisning medfører, at et ansættelsesforhold ophører med øjeblikkelig virkning og med
48 øjeblikkeligt lønophør. Derfor anvendes denne form for afskedigelse i tilfælde af en meget alvorlig
49 misligholdelse fra lønmodtagers side. Derfor stilles der også i såvel teori som i praksis meget høje
50 krav til arbejdsgivers bevisbyrde.

51 Indklagede har ikke løftet bevisbyrden for, at A's adfærd er en væsentlig misligholdelse af
52 ansættelsesforholdet, og en bortvisning er derfor uberettiget og med samme begrundelse vil en
53 afskedigelse være usaglig.

54 Som det fremgår af den juridiske litteratur gengivet i materialesamlingen side 2 – "[...] så må det
55 anbefales, at arbejdsgiver tænker sig godt om og ikke bortviser på et spinkelt grundlag".

56 I proportionalitetsvurderingen skal vi derfor også se på A som person og redder over for den
57 kollegakultur, der er i virksomheden X.

58 Vi har fået forklaringer, der viser os et billede af en ung mand:

59 - der er dygtig og vellidt blandt kollegaer og ledelsen, altid sød og venlig overfor
60 samarbejdspartere

61 - der har været brugt i en reklamefilm for at tiltrække elever til redderuddannelsen

62 - der sammen med 3 andre kollegaer har været sendt til Sverige i forbindelse med
63 virksomheden X's forsøg på at komme på det svenske marked

64 - der er pålidelig og altid passede sit arbejde

65 - der havde et lavt sygefravær og var mødestabil

66 - der trådte til på alle tider af døgnet, når der var sygdom eller fravær.

67 [...]

68 Afslutningsvis vil jeg kort knytte et par bemærkninger til godtgørelsesniveauet og
69 modregningspåstanden.

70 For så vidt angår godtgørelsesniveauet, så mener jeg, vi er i den høje ende af skalaen. Såfremt
71 nævnet finder, at en bortvisning og afskedigelse er uberettiget, så skal den konsekvens, det har haft
72 på A, tillægges skærpende vægt i forhold til udmålingen.

73 Ud over at A har lidt et stort indtægtstab, så er hans ry i branchen så belastet, at han ikke kan få
74 arbejde inden for sit fag. Dette forhold bør tillægs meget stor vægt.

75 For så vidt angår modregningspåstanden, så bør det ses som en formildende omstændighed, at A
76 selvfølgelig forsøger at imødekomme sin tabsbegrænsningspligt. Men han har, siden han blev
77 bortvist i december 2018, ikke haft nogen fast indtægt, fordi han ikke kan arbejde, før denne her sag
78 er afsluttet, og hans navn forhåbentligt er blevet rensset. Han skal muligvis gå fra hus og hjem. Det

- 79 bør tillægges betydning, at hans løn fordelt over de seneste 11 måneder har været meget lav. Derfor
80 bør der ikke ske modregning.
- 81 Hermed skal jeg foreløbigt indlade sagen.

OPGAVE 1

Sæt kryds ved de korrekte svar/udsagn. Der kan være *et eller flere korrekte* svar/udsagn for hvert spørgsmål. Besvarelsen af spørgsmålet skal være helt korrekt, for at tælle med som rigtig besvarelse. F.eks. tæller et ud af to krævede krydser som forkert besvarelse.

1) Hvem er omfattet af reglerne om tavshedspligt i et advokatfirma?	
a) Advokater, som er indehavere af firmaet.	X
b) Ansatte advokater.	X
c) Advokatfuldmægtige.	X
d) Sekretærer.	X
e) Andre ansatte i advokatvirksomheden.	X

2) Advokat Leif har på vegne af et selskab stævnet et revisionsfirma repræsenteret af advokat Kenneth. Leif og Kenneth indtræder 1.1.2022 som partnere i samme selskab. Hvilken betydning får dette for repræsentationen i sagen?	
a) Begge advokater skal udtræde.	X
b) Den advokat, der har påtaget sig sagen sidst, skal udtræde.	
c) Den advokat, der har påtaget sig sagen først, skal udtræde.	
d) Såfremt klienterne samtykker, kan advokaterne undlade at udtræde.	

3) Advokat Benny opdager i en sag en oprindelig interessekonflikt, der skyldes advokatens egne forhold. Hvilken betydning har dette for advokatens repræsentation i sagen?	
a) Advokaten skal udtræde af sagen.	X
b) Advokaten kan afregne den del af assistancen, der vedrører tiden frem til udtræden.	
c) Advokaten kan kræve honorar for sit arbejde frem til udtræden, bortset fra den del af arbejdet, der skal gentages af en ny advokat.	X
d) Advokaten kan under ingen omstændigheder opkræve honorar for sit arbejde.	

4) Hvilke(n) af følgende oplysninger skal fremgå af en opdrags- og prisoplysning fra en advokat til en forbruger?	
a) Beløb inklusive moms.	X
b) Hvilke(n) advokat(er), der varetager sagen.	
c) Beskrivelse af de vigtigste elementer i bstanden.	X
d) Klagevejledning.	
e) Tidspunkt(er) for afregning.	

5) Hvilke(t) af følgende udsagn om Advokatnævnets sammensætning er korrekt(e)?	
a) Advokatnævnet består af en afdeling med 21 medlemmer.	
b) Advokatnævnet består af 3 afdelinger, der hver består af 7 medlemmer.	X
c) Alle medlemmer af Advokatnævnet er dommere eller advokater.	

d)	Der er i Advokatnævnet 9 medlemmer, som er udpeget af justitsministeren.	X
e)	Der er i Advokatnævnet 9 medlemmer, som er valgt af advokatkredsene.	X
f)	Advokatnævnets formandskab består af 3 personer.	X

6) Hvilke(n) mulighed(er) har en indklaget advokat, der er uenig i udfaldet af sin sag i Advokatnævnet?		
a)	Advokaten kan indgive klage over Advokatnævnet til Justitsministeriet.	
b)	I en salærsag kan advokaten anlægge retssag mod klienten vedrørende salærkravet.	X
c)	I en adfærdssag kan advokaten indbringe kendelsen for retten.	X

7) Hvem kan eje andele af et advokatselskab?		
a)	Alle advokater, der er beskæftiget i advokatselskabet.	X
b)	Ikke-advokater, der arbejder i advokatselskabet og består partnerprøven, må eje en ubegrænset andel.	
c)	Ikke-advokater, der arbejder i advokatselskabet og består partnerprøven, må eje mindre end 10 %.	X
d)	En kapitalfond.	

8) Hvilke af følgende kendelser fra Advokatnævnet offentliggøres med den indklagede advokats navn?		
a)	Alle kendelser, hvor advokaten får en sanktion.	
b)	Alle frifindende kendelser.	
c)	Alle kendelser, hvor advokaten fratages retten til at drive advokatvirksomhed.	X
d)	Alle kendelser, hvor advokaten pålægges en bøde på 40.000 kr. eller mere, uanset om kendelsen indbringes for domstolene.	X

9) Formålet/formålene med en Logos-appel er		
a)	At få tilhørerne til at leve sig ind emnet.	
b)	At præsentere sagens data og faktum.	X
c)	At opbygge talerens troværdighed.	

10) Dispositio er den forarbejdningsfase, der beskriver:		
a)	Hvordan man laver research på det indhold, man skal tale om.	
b)	Hvordan man strukturerer det indhold, man skal tale om.	X
c)	Hvordan man øver sin fremtræden.	

11) Den retoriske påstand kan også defineres som:		
a)	De værdier og normer, der får argumentet til at give mening.	
b)	Det synspunkt, som taleren søger tilslutning til.	X
c)	Et argument, der ikke giver mening.	

12) Hvilke(t) af disse begreber er ikke en del af de fem forarbejdningsfaser?	
a) Inventio	
b) Ethos	X
c) Elocutio	
d) Skriftlighed	X
e) Actio	

13) Varslet er det sted i talen, hvor taleren:	
a) Taler højt for at gøre modtageren opmærksom på det vigtige.	
b) Holder pause for at give pointen mere vægt.	
c) Slår talens tema an.	X

14) Man anvender Skriftlighed og Mundtlighed til at analysere:	
a) En tales sprog.	X
b) En tales struktur.	
c) En tales fremførelse.	

15) Et godt talemanuskript er typisk karakteriseret ved brug af:	
a) Gentagelser.	X
b) Billedsprog.	X
c) Indskudte sætninger.	
d) Kontraster.	X

OPGAVE 2

SPØRGSMÅL 1

Har Jenny Joel ved repræsentation af Fælleskurs i forbindelse med den initiale investering i K/S Finans befundet sig i en interessekonflikt? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Jenny Joel arbejder i Advokatfirmaet Jansen, som har Fælleskurs som fast klient. Der er ikke i opgaven oplysninger om, at advokaterne i Advokatfirmaet Jansen har nogen forudgående relation til K/S Finans eller Advokatfirmaet Olsen, som har betydning for Jenny Joels repræsentation af Fælleskurs i forbindelse med investeringen i K/S Finans. Jenny Joel har ikke befundet sig i en interessekonflikt.

SPØRGSMÅL 2

Vil det være i overensstemmelse med reglerne om god advokatskik, at Jenny Joel repræsenterer Fælleskurs i forbindelse med salget af en ejerandel af K/S Finans til Ekspertpenge? Og hvad vil i givet fald være vilkårene herfor? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Advokateksamen 26. januar 2022

Indledningsvist skal det konstateres, at Jenny Joel og Connie Cedergren arbejder i det samme advokatfirma, hvorfor deres respektive relationer til de involverede parter har afgørende betydning i forhold til interessekonfliktreglerne jf. AER 12.4.

AER 12.4 Når advokater udøver advokatvirksomhed i et fællesskab, i et advokatselskab, jf. rpl. § 124, eller i kontorfællesskab gælder reglerne i 12.2 og 12.3 for fællesskabet, advokatselskabet og kontorfællesskabet og i det indbyrdes forhold mellem dets deltagere, herunder ansatte advokater.

Jenny Joel og Connie Cedergren kan under ingen omstændigheder repræsentere hver sin klient, dvs. både Fælleskurs og Ekspertpenge, i sagen, idet denne situation er omfattet af AER 12.2, nr. 1.

AER 12.2 En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

Sådanne situationer foreligger, når:

1) en advokat bistår klienter i samme sag, hvis klienterne har modstridende interesser af ikke uvæsentlig karakter.

I forhold til Jenny Joels repræsentation af Fælleskurs, uden at Connie Cedergren samtidig er involveret i sagen, skal det drøftes, om Connie Cedergren har et fast klientforhold til Ekspertpenge i de advokatetiske reglers forstand jf. AER 12.2, nr. 8.

AER 12.2 En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

[...]

Sådanne situationer kan endvidere foreligge, når:

8) en advokat bistår en klient i en sag, hvis han uden at repræsentere modparten i den konkrete sag har et fast klientforhold til denne. Ved vurderingen af om et klientforhold er fast, tages der bl.a. hensyn til, om klienten hidtil har søgt advokatens bistand regelmæssigt i forhold til klientens behov for bistand, og om klienten forventes at fortsætte hermed.”

Connie Cedergren har rådgivet Ekspertpenge i investeringssager gennem en længere periode, og der er ikke oplysninger, som tyder på, at klientforholdet vil ophøre, selvom Cedergren afstår fra den konkrete sag vedr. K/S Finans. Advokatfirmaet Jansens/Connie Cedergrens rådgivning omhandler efter det oplyste kun investeringssager, men det ændrer ikke ved, at der er tale om et fast klientforhold. Risikoen for, at Connie Cedergren har oplysninger, som kan være relevante i sagen er tilstede (fortrolighedshensynet), og appearancehensynet tilsiger ligeledes, at Ekspertpenge kan have en berettiget forventning om, at Advokatfirmaet Jansen ikke uden videre påtager sig en sag, hvor Ekspertpenge er modpart. Spørgsmålet om, hvorvidt Jenny Joel kan repræsentere Fælleskurs uden, at Connie Cedergren repræsenterer Ekspertpenge, er således omfattet af AER 12.2, nr. 8.

Det skal drøftes, om Jenny Joel alligevel kan påtage sig opgaven under visse vilkår jf. AER 12.5 om samtykke.

AER 12.5 Et samtykke fra de involverede parter til advokatens bistand vil i tilfælde omfattet af 12.2, pkt. 1-7, 12.3 og 12.4 som udgangspunkt ikke påvirke bedømmelsen af, om der foreligger en interessekonflikt. I tilfælde omfattet af 12.2, pkt. 8-11 vil betydningen af et sådant samtykke bero på en konkret vurdering.

Det fremgår af AER 12.5, at betydningen af et samtykke vil bero på en konkret vurdering. Der er tale om professionelle klienter, som må formodes at have et godt overblik over sagens omfang, hvilket taler for, at samtykke kan tillægges betydning. Samtykke skal i givet fald indhentes fra begge parter. Jenny Joels repræsentation af Fælleskurs er således afhængig af, om Ekspertpenge og Fælleskurs vil give samtykke hertil, og at Connie Cedergren ikke samtidig bistår Ekspertpenge i den aktuelle sammenhæng.

God besvarelse

Den gode besvarelse nævner, at det samtykke, der eventuelt indhentes fra Ekspertpenge og Fælleskurs, bør være ”informeret”. Jenny Joel skal i givet fald derfor sikre sig, at begge investeringsvirksomheder har tilstrækkelige oplysninger til at tage stilling til spørgsmålet om samtykke, herunder oplysninger om den anden part. Det kan give udfordringer i forhold til tavshedspligten.

SPØRGSMÅL 3

Vil det være i overensstemmelse med reglerne om god advokatskik, at Connie Cedergren repræsenterer Ekspertpenge i forbindelse med købet af en del af en ejerandel i K/S Finans fra Fælleskurs? Og hvad vil i givet fald være vilkårene herfor? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Også i dette spørgsmål gælder det, at Jenny Joel og Connie Cedergren under ingen omstændigheder kan repræsentere hver sin klient, dvs. både Fælleskurs og Ekspertpenge, i sagen, idet denne situation er omfattet af AER 12.2, nr. 1.

I forhold til Connie Cedergrens repræsentation af Ekspertpenge, uden at Joel samtidig er involveret i sagen, skal det drøftes, om Advokatfirmaet Jansens generelle klientrelation til Fælleskurs har en sådan karakter, at der er tale om et fast klientforhold jf. AER 12.2, nr. 8. Det er oplyst, at Advokatfirmaet Jansen i en længere årrække har bistået investeringsselskabet Fælleskurs i forbindelse med compliance-spørgsmål og rådgivning om ansættelsesretlige forhold, men kun i et enkelt tilfælde i en investeringssag. Der er næppe tvivl om, at appearancehensynet og AER 12.2, nr. 8, som udgangspunkt statuerer en interessekonflikt.

Herudover er det relevant, at Jenny Joel ved den tidligere repræsentation af Fælleskurs har fortrolige oplysninger om Fælleskurs' investering i K/S Finans. Jennys Joels rådgivning til Fælleskurs er ikke ”samme sag” som Connie Cedergrens eventuelle bistand til Ekspertpenge i forbindelse med købet af en del af ejerandelen i K/S Finans fra Fælleskurs, hvorfor forholdet ikke er omfattet af AER 12.2, nr. 1. Da Jenny Joels bistand til Fælleskurs vedrørte investering i diverse finansielle instrumenter foretaget gennem K/S Finans forud for, at K/S Finans lukkede for flere investeringer, og dermed forud for, at Connie Cedergrens bistand i givet fald bliver aktuel, er AER 12.2, nr. 3 heller ikke rette bestemmelse.

Der er således tale om forbundne sager, som er forskudt i tid, hvilket er omfattet af AER 12.2, nr. 11.

AER 12.2 En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

[...]

Sådanne situationer kan endvidere foreligge, når:

11) en advokat bistår en klient i en sag efter tidligere at have bistået en klient i en anden sag, når sagerne har forbindelse med hinanden, og der er risiko for, at fortrolige oplysninger, som advokaten har modtaget i en af sagerne, kan have betydning i en anden af sagerne.”

Både AER 12.2 nr. 8 og 12.2 nr. 11 kan påvirkes af samtykke fra de involverede parter jf. AER 12.5 og det ovenfor i spørgsmål 2 nævnte. Connie Cedergren vil kun kunne varetage opgaven, hvis Jenny Joel ikke bistår Fælleskurs i sagen og både Fælleskurs og Ekspertpenge giver samtykke.

SPØRGSMÅL 4

Hvilke klagepunkter kan det overvejes at rejse under en sag ved Advokatnævnet, og kan Fælleskurs forventes at få medhold? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Fælleskurs kan klage over nogle disciplinære forhold og salærets størrelse.

Opdrags- og prisoplysning i erhvervsforhold

AER 14.1. Når klienten handler inden for sit erhverv, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand, medmindre dette allerede fremgår af sammenhængen. Hvis advokaten på forhånd har fastsat et bestemt honorar, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde oplyse om honorarets størrelse. Hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale, skal oplysningerne i 1. og 2. pkt. gives eller gøres tilgængelige, inden bistanden ydes.

AER 14.2 Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne honorarets størrelse, skal advokaten på klientens anmodning enten angive den måde, hvorpå honoraret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Advokaten skal desuden oplyse om de med bistanden forbundne omkostninger.

Aftalen om bistand blev indgået på et møde og efterfølgende bekræftet pr. mail af klienten. Det må kunne lægges til grund, at ”de vigtigste elementer i den påregnede bistand” fremgår af sammenhængen, og ikke skulle oplyses yderligere af Jenny Joel.

For så vidt angår honorarets størrelse er det oplagt, at der ikke er tale om et fast honorar. Udgangspunktet er herefter, at advokaten kun skal give oplysning om, hvordan honoraret forventes beregnet, hvis klienten har anmodet herom. Det fremgår af Ole Opthjurs e-mail ”[...]*de sædvanlige betingelser og gode service, som han kendte Advokatfirmaet Jansen for?*”, at han har en forventning om, at der afregnes på sædvanlige betingelser. I hvert fald under den omstændighed, at Jenny Joel ikke vil tiltræde disse betingelser, må spørgsmålet i klientens e-mail anses som en anmodning om, at få vilkårene for honorarberegningen oplyst.

Besvarelsen bør konkludere, at Jenny Joel har handlet i strid med god advokatskik ved ikke at have præciseret den måde, hvorpå honoraret ville blive beregnet.

Krav til afregningen

AER 16.4 Afregningen

Afregning skal foretages uden unødigt ophold. Afregningen skal indeholde den efter forholdene

fornødne beskrivelse af det arbejde, som kræves honoreret.

[...]

Bistanden blev udført og afsluttet i september 2021 og faktureret i december 2021. Dette må formentlig anses for at være tilstrækkeligt hurtigt; konklusionen er ikke afgørende.

Fakturaen angår salær for bistanden til Fælleskurs vedrørende investeringen i K/S Finans, men den meget kortfattede tekst udgør ikke en beskrivelse af det udførte arbejde. Teksten giver således ikke klienten nogen mulighed for at vurdere, hvad advokaten kræver sig betalt for. Jenny Joel har derfor tilsidesat god advokatskik på dette punkt.

Salærets størrelse

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 2, at en advokats salær ikke må være urimeligt, og Advokatnævnet kan i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, nedsætte en advokats salær. Hvis Fælleskurs kan godtgøre, at der findes en generel salæraftale mellem Advokatfirmaet Jansen og Fælleskurs om en maksimal timetakst på 3.000 kr. ekskl. moms, må Advokatnævnet forventes at nedsætte salæret til 165.000 ekskl. moms. Advokatnævnet kan eventuelt nedsætte salæret yderligere, hvis det vurderes at Jenny Joels tidsforbrug på 55 timer ikke står i rimeligt forhold til opgaven.

Hvis det ikke kan godtgøres, at salæraftalen findes, kan Advokatnævnet ud fra de almindelige parametre vurdere, om salæret holder sig inden for det rimelige.

Salærov

Besvarelsen kan kort nævne, at den uventet høje afregning ikke udgør en tilsidesættelse af god advokatskik. Det vil kræve, at der var en større forskel mellem det opkrævede og det rimelige salær.

God besvarelse

Den gode besvarelse kan nævne, at Advokatnævnet muligvis vil afvise en klage over salærets størrelse efter beskaffenhed. Hvis Fælleskurs alene henviser til salæraftalen, og nævnet finder, at spørgsmålet om aftalens tilstedeværelse/gyldighed ikke kan afgøres af nævnet efter den bevisførelse, som kan finde sted for nævnet, kan der ske afvisning.

Den gode besvarelse kan nævne, at redegørelsen i afregningen også tjener det formål at give klienten en sikkerhed for, at klienten ikke på et senere tidspunkt bliver stillet over for en yderligere regning for arbejde, som klienten anså for omfattet af tidligere afregninger.

OPGAVE 3

SPØRGSMÅL 1

Linje 3-21 udgør procedures indledning. Forklar kort (max. 3-5 linjer), hvilken funktion indledningen bør tjene, jf. den klassiske retsagsdisposition. Vurdér herefter, hvor godt indledningen opfylder den funktion og inddrag henvisning til konkrete linjenumre. (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse.

Besvarelsen skal helt overordnet forklare, at indledningen på en tale bør fungere som et varsel, der skal gøre pointen tydelig for tilhørerne fra start. Besvarelsen bør identificere, at advokaten generelt bruger indledningen til at varsle tilhørerne om, at bortvisningen ikke var berettiget.

Besvarelsen bør også påpege, at advokatens primære pointe først kommer tydeligt til udtryk i linje 20-21. Besvarelsen bør påpege, at ifølge den klassiske retssagsdisposition bør varslet komme så tidligt som muligt, og at det i dette tilfælde først fremgår helt tydeligt til sidst i afsnittet.

God besvarelse

Den gode besvarelse nævner f.eks., at advokaten taler ”om sagen” i stedet for at gøre det tydeligt, hvilket synspunkt advokaten ”taler for”. Dette gør indledningen mindre hensigtsmæssig i forhold til funktionen. F.eks. i linje 4: ”Sagen handler om en otte sekunders video ...” og linje 14: ”Sagen handler om, hvorvidt dette forløb ...” .

Den gode besvarelse kan nævne, at der er tale om advokatens procedure (og ikke forelæggelse), og at nævnet må være klar over, hvad sagen drejer sig om. Så ud fra et retorisk perspektiv vil det give mere mening at komme hurtigt frem med sin pointe.

SPØRGSMÅL 2

Linje 68-81 udgør procedures afslutning. Forklar kort (max. 3-5 linjer), hvilken funktion afslutningen bør tjene, jf. den klassiske retssagsdisposition. Vurdér herefter, hvor godt afslutningen opfylder den funktion og inddrag henvisning til konkrete linjenumre. (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse.

Besvarelsen skal overordnet forklare, at afslutningen på en tale bør fungere som en opfordring, der skal gøre det tydeligt for tilhørerne, hvad det er for en handling / eller hvad det er for et resultat, taleren ønsker at opnå. Og det lever afslutningen i denne procedure op til, idet advokaten påpeger, hvilken godtgørelse han mener, nævnet skal tildele klienten. Derudover bør besvarelsen kunne identificere en af følgende tre opfordringer:

- 1) Linje 70-72: ”Såfremt nævnet finder, at en bortvisning og afskedigelse er uberettiget, så skal den konsekvens, det har haft på medlemmet tillægges skærpende vægt i forhold til udmålingen.”
- 2) Linje 75-76: ”For så vidt angår modregningspåstanden, så bør det ses som en formildende omstændighed, at A selvfølgelig forsøger at imødekomme sin tabsbegrænsningspligt.”
- 4) Linje 78-80: ”Det bør tillægges betydning, at hans løn fordelt over de seneste 11 måneder har været meget lav. Derfor bør der ikke ske modregning.”

God besvarelse

Den gode besvarelse kan påpege, at advokaten måske ikke kommer helt i mål med sine opfordringer, fordi afslutningen visse steder er præget af skriftlighed fremfor mundtlighed, jf. læren om elocutio.

Den gode besvarelse kan indeholde anbefalinger. F.eks. ved at foreslå, at sproget i afslutningen er mere præget af mundtlighed, jf. læren om elocutio. Konkret kan besvarelsen f.eks. foreslå, at i de sætninger, hvor opfordringerne indgår, bør de komme først i sætningen i stedet for til sidst. Eller ved at foreslå, at advokaten med fordel kunne have gjort brug af retoriske stilfigurer som f.eks. 3-trins-raketter og opstilling i par/kontrast for at give sine opfordringer mere vægt.

SPØRGSMÅL 3

I afsnittet linje 35-66 anvender advokaten alle tre appelformer. Beskriv hvilken appelform, der kommer til udtryk i følgende tre underafsnit: 1) linje 35-39 – 2) linje 47-53 – 3) linje 59-66 og inddrag konkrete sætninger og ord fra teksten. (Svaret skal begrundes)

Baggrund

LOGOS, EHTOS og PATHOS er retoriske begreber, der beskriver, hvordan taleren henvender sig til sine tilhørere.

- LOGOS appellerer til det logiske og rationelle i tilhørerne. Kommer ofte til udtryk ved brug af statistiske oplysninger, forkortelser, fagsprog mv. Logos er alt den kommunikation der appellerer til fornuften, både hvad indhold og form angår.
- ETHOS er appellen til aktørernes troværdighed/utroværdighed. Typisk bygger taleren sin egen troværdighed op og i visse situationer angriber taler andres troværdighed/ethos. Ethos opbygges ved a) logos (at have styr på sagen og de saglige argumenter) b) at udvise gode menneskelige egenskaber, som f.eks. interesse, sympati og forståelse for modtagerne, og ved at vise, at man tilhører det samme kulturelle fællesskab som modtagerne. Ethos kommer ofte til udtryk ved talerens ry, autoritet, faglige kompetence, imødekommenhed og sympati.
- PATHOS appellerer til tilhørernes følelser, indlevelsessevne og empati. Kommer ofte til udtryk ved brug af metaforer, eksempler, storytelling, leg med sproget, brug af humor, værdiladede udtryk, konkrete følelsesladede billeder, brug af modsætningspar osv. Pathos kan oversættes til "at vise sagens alvor". Der er her taleren f.eks. kan stille fakta, eksempler og andet til skue, som vækker vores følelser: hast, vrede, omsorg, sympati mm.

Minimumsbesvarelse

Besvarelsen skal som minimum kunne identificere følgende korrekt:

Linje 35-39

Pathos-appel, fordi advokaten forsøger at få tilhørerne til at leve sig ind i sagen ved at sætte sig i A's sted. Det kommer f.eks. til udtryk i:

Linje 35-36: "Hvis A havde vidst, hvad der foregik i ambulancen – hvad ville A have gjort – han ville have stoppet det – straks – og han ville ikke have lagt videoen op!"

Linje 37-39: "A's fejl, i bagklogskabens lys er, at han optager, hvad han tror, er en uskyldig video, en fuldmandsleg, og viser den til sine kollegaer, uvidende om, hvad der rent faktisk foregik, og med en enorm stor konsekvens til følge."

Linje 47-53

Logos-appel, fordi taleren forklarer juridiske begreber. Det kommer f.eks. til udtryk i:

Linje 47-50: Advokaten forklarer det juridiske begreb 'bortvisning': "En bortvisning medfører, at et ansættelsesforhold ophører med øjeblikkelig virkning og med øjeblikkeligt lønophør. Derfor anvendes denne form for afskedigelse i tilfælde af en meget alvorlig misligholdelse fra lønmodtagers side. Derfor stilles der også i såvel teori som i praksis meget høje krav til arbejdsgivers bevisbyrde."

Linje 59-66

Ethos-appel, fordi advokaten her opbygger A's troværdighed ved at fremhæve hans personlige kvaliteter. Det kommer f.eks. til udtryk i:

Linje 59-60: A bliver beskrevet som dygtig, vellidt, sød og venlig over for samarbejdspartnere.

Linje 61-63: A har været brugt i reklamefilm og som repræsentant for virksomheden X i Sverige.

Linje 64-66: A bliver beskrevet som pålidelig og mødestabil. En medarbejder med lavt sygefravær, og en person, som træder til på alle tider af døgnet, når kollegaer var syge eller fraværende.

God besvarelse

Den gode besvarelse har øje for, at advokaten gør en del ud af at opbygge sin klients troværdighed. – Både ved at skabe empati og forståelse for, hvad det var for en situation, han befandt sig i til julefrokosten (linje 35-39). Og ved direkte at fremhæve sin klients positive karaktertræk (linje 59-66).

OPGAVE 4

I afsnittet linje 23-33 fremfører advokaten to synspunkter. Det ene handler om, hvorfor virksomheden X valgte at bortvise A. Det andet handler om, hvordan virksomheden X burde have håndteret sagen. Sæt begge argumenter op i Toulmins grundmodel.

Baggrund

Stephen Toulmin har opstillet en argumentmodel med tre obligatoriske dele og tre frie, men ofte forekommende dele. De tre faste dele – som er relevante for spørgsmålet – er:

- Påstand: Den information, som afsender søger modtagers tilslutning til. Dette skal ikke forveksles med den juridiske påstand. Påstanden i Toulmins argumentmodel kan meget vel være en del af et anbringende, dersom anbringendet indeholder et synspunkt, advokaten søger retens accept af ved hjælp af begrundelser. Således er der i en retslig argumentation en lang række "retoriske påstande" ud over de principale og subsidiære.
- Belæg: Den information, som advokaten fremsætter som direkte støtte for påstanden. Indholdet af belægget skal umiddelbart være mere acceptabelt for modtageren end indholdet af påstanden. Belæg findes ved at spørge: Hvad bygger advokaten sin påstand på?
- Hjemmel: Hjemmel autoriserer, at retten kan acceptere påstanden på baggrund af det fremførte belæg. Hjemmel må i denne henseende ikke forveksles med lovhjemmel. Hjemmel i Toulmins argumentmodel er en alment gældende præmis, et generelt synspunkt, der deles af afsender og modtager. Deler afsender og modtager ikke argumentets hjemmelsgrundlag, vil argumentet ikke fungere overbevisende i situationen, og afsender lykkes ikke med at opnå tilslutning til sin påstand. Hjemmel er ofte implicit og udtales kun, hvis ikke modtageren umiddelbart forstår hjemlen.

Minimumsbesvarelse

Besvarelsen bør som minimum kunne identificere følgende argumenter og være i stand til at sætte dem op i Toulmin's argumentmodel.

Påstand: Indklagede valgte at ofre A.

Belæg: Indklagede havde behov for at sende et signal til de øvrige ansatte.

Advokateksamen 26. januar 2022

Hjemmel: Det er ikke sagligt at bortvise en medarbejder, bare fordi en virksomhed har brug for at sende et signal til de øvrige ansatte.

Påstand: Virksomheden X skulle have givet A en advarsel.

Belæg: Det fik de to andre reddere.

Hjemmel: Man skal behandle alle medarbejdere ens.
Man skal ikke gøre forskel på medarbejdere.

Den retoriske hjemmel er ofte implicit, så derfor kan der være et element af fortolkning, når man definerer hjemmelen i besvarelsen. Det er ikke afgørende, at eksaminanden formulerer nøjagtig samme ordlyd i hjemmelen som ovenfor. Det er nok, hvis essensen af ordlyden er den samme.